

Кравцова Т. М. Правова природа адміністрування податків

Доповідь присвячена дослідженню проблем підвищення ефективності адміністрування податків в Україні та визначенню правового статусу суб'єктів адміністрування.

Ключові слова: податки, адміністрування, контроль, платники податків.

1. Відповідно до Податкового кодексу України адміністрування податків - це сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових та митних відносин, організовують ідентифікацію, облік платників податків і платників єдиного внеску та об'єктів оподаткування, забезпечують сервісне обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків, зборів, платежів відповідно до порядку, встановленого законом.

2. У результаті аналізу податкового законодавства України та діяльності контролюючих органів у сфері адміністрування податків, можна зробитивисновок, що змістом адміністрування податків є фінансова діяльність, яка регулюється фінансово-правовими нормами, щодо проведення державної податкової політики та являє собою систему дій із забезпечення добровільної сплати платниками податків та організації примусового стягнення податків, спрямованих на наповнення Державного бюджету за рахунок податкових надходжень.

3. Характерною особливістю адміністрування податків є те, що його зміст розкривається через процес, а саме через діяльність, яка має певні особливості. Враховуючи, що до компетенції контролюючих органів відноситься формування, наповнення централізованих та децентралізованих фондів грошових коштів, то й діяльність, що здійснюється контролюючими органами є фінансовою по своїй суті. На сьогодні, поняття фінансової діяльності, в частині наповнення централізованих та децентралізованих фондів грошових коштів, набуває нового змісту, оскільки адміністрування податків контролюючими органами – це, в першу чергу, діяльність самих платників податків, оскільки наповнення залежить напряму від добровільної сплати податків платниками податків, і тільки в наступному контролюючих органів.

4. Порядок нарахування та сплати певного виду податку визначає особливості його адміністрування, які проявляються, в першу чергу, у спеціальному правовому регулюванні статусу суб'єкта адміністрування та спеціальному правовому забезпеченні його адміністративної діяльності. Адміністрування податків здійснюється шляхом добровільної сплати платниками та стягнення податків контролюючими органами. Добровільна

сплата забезпечується шляхом проведення нормотворчої, інформаційної, роз'яснювальної, аналітичної, просвітницької роботи. Стягнення податку здійснюється при застосуванні способів податкового контролю.

Таким чином, за своєю правовою природою адміністрування податків є системоутворюючим правовим інструментом оподаткування, який складається з таких елементів: 1) суб'єктів, тобто органів виконавчої влади, на які покладено реалізацію податкової політики, - контролюючих органів; 2) об'єкту – сфера справляння податків і зборів, що перебуває під організуючим впливом держави; 3) адміністративної процедури, яка регулюється фінансово-правовими нормами щодо проведення державної податкової політики, являє собою правовий порядок реалізації суб'єктом владних управлінських функцій, та через який реалізуються численні прямі та зворотні зв'язки між суб'єктами і об'єктом.